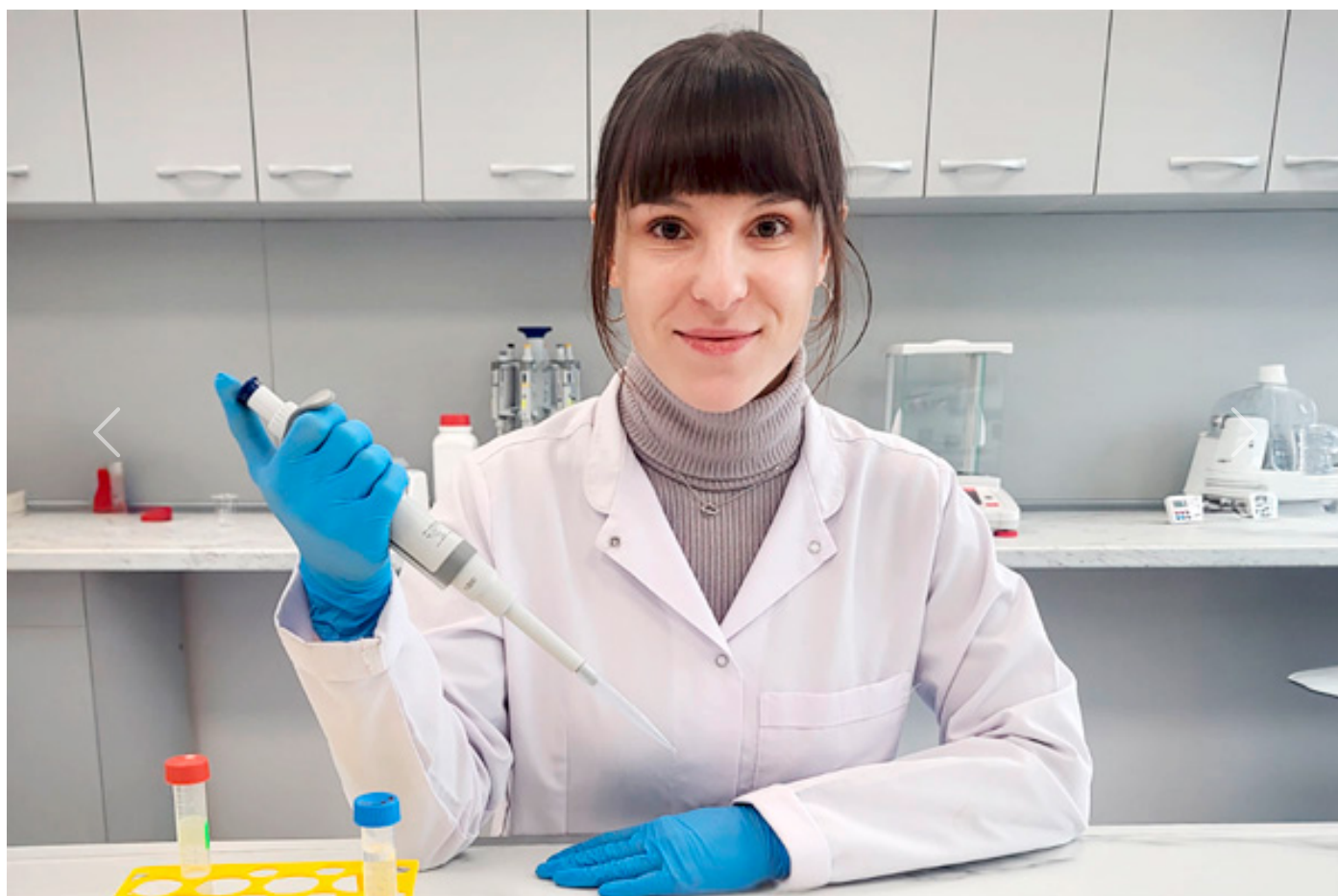

Manuela Stoyanova: "Bulgarya, Avrupa'da Baklagil Ürünlerini İyileştirmek İçin Büyük Ölçekli Bir Araştırma Projesine Katkıda Bulunacak"

Автор(и): Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Дата: 20.05.2025 Брой: 5/2025

Bitki Sistemleri Biyolojisi ve Biyoteknoloji Merkezi (CPSBB) biyoloğu Manuela Stoyanova ile Röportaj

BELIS projesinin temel amacı nedir?

Araştırma perspektifinden bakıldığında, bu uluslararası projenin temel amacı Avrupa'daki baklagil mahsullerinin dayanıklılığını ve besinsel niteliklerini iyileştirmek; ekonomik perspektiften ise – bu ekonomik açıdan önemli mahsullerin yetiştirilmesini optimize edecek araçlar ve metodolojiler geliştirmektir. Avrupa hâlâ bitkisel protein

ithalatına büyük ölçüde bağımlı olduğu için, amaç, bu amaç için optimize edilmiş araç ve metodolojiler geliştirerek AB ve ilişkili ülkelerdeki baklagil mahsulü yetiştiriciliği ile ilgili endüstrinin rekabet gücünü artırmaktır.

Araştırma konsorsiyumu, toplam 18 Avrupa ülkesinden 34 kurumu içermekte ve CPSBB'nin Bulgaristan'ı bilimsel uzmanlık ve projeye katkı ile temsil etmesi bizim için bir ayrıcalıktır. Proje, 14 baklagil mahsulünü, 7 tane taneli ve 7 tane yemlik olanı incelemeyi hedeflemektedir. Tane baklagiller bezelye, mercimek, fasulye, nohut, soya fasulyesi, bakla ve acı bakladır. İncelenen yemlik mahsuller ise yonca, kırmızı ve beyaz üçgül, korunga, mürdümük, gazal boynuzu (Lotus) ve korungadır.

Bulgaristan'ın bu projedeki rolü nedir?

Çek Cumhuriyeti, Litvanya, Fransa ve Almanya'daki araştırma enstitüleri ile ortaklık içinde, CPSBB'de biz bezelye çalışmasına odaklandık. Tohum üreticileri, ıslahçılar ve çiftçiler için öncelikli özellikler – besinsel nitelikler, verim, stres toleransı vb. – üzerine ana odaklanmayla 150'den fazla bezelye hattını inceliyoruz.

Projenin süresi 5 yıldır ve her yıl bitki yetiştiriyor, biyometrik özellikleri kaydediyor ve daha sonra yukarıda bahsedilen bitki özellikleriyle ilişkili genetik belirteçleri tanımlamak için kullanılacak materyal topluyoruz. Bu genetik belirteçler, yüksek verim, değerli besinsel nitelikler ve stres toleransı gibi istenen özelliklere sahip çeşitler oluşturmada ıslahçılar için olağanüstü öneme sahip olacak kapsamlı bir açık erişimli veri tabanı geliştirmek için kullanılacaktır.

Projenin Avrupa'daki baklagil üreticilerini nasıl desteklemesi bekleniyor?

Bilimsel faaliyetlerin yanı sıra, CPSBB, üretimden nihai tüketiciye kadar olan zincirde var olan temel zorlukları belirlemek amacıyla çiftçiler, ıslahçılar ve tohum üreticileri ile toplantılar düzenlemeye kararlıdır. Üretici ve tüketicilerden aldığımız geri bildirimler, proje ortakları tarafından, potansiyel olarak bilimden endüstriye, hayvancılık üreticilerine ve tohum, gıda ve yem üreticilerine aktarılabilecek olan, baklagil mahsullerinin yetiştirilmesi ve geliştirilmiş çeşitlerin üretimi için uygun maliyetli programlar geliştirmek üzere kullanılacaktır.

CPSBB tarafından geçtiğimiz yıl deneysel tarlalarda 150'den fazla bezelye hattı yetiştirildi. Araştırmacılar biyometrik özellikleri kaydetti ve besinsel nitelikler, verim, stres toleransı vb. bitki özellikleriyle ilişkili genetik belirteçlerin tanımlanması için materyal toplanacak.